

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL
OF BUSINESS

SYLLABUS

Course Name		
-------------	--	--

Економічна безпека підприємства

Lecturer (s)		
--------------	--	--

Боярко Ірина Миколаївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, фінансів та бізнес адміністрування

Lecturer's profile		
--------------------	--	--

<https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu#close>
<https://orcid.org/0000-0003-0690-2251>

Consultations	
---------------	--

online consulting —

offline consulting Щосереди з 14-00 до 15-00

Contact number		
----------------	--	--

+380662044386

E-mail		
--------	--	--

iboiarko@ieu.edu.ua

Discipline page		
-----------------	--	--

Запрошення в Google Classroom надсилається викладачем (або працівником деканату) на корпоративну пошту студента

Form of final control	test	def. test	exam
	☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Будь-який вид підприємницької діяльності часто пов'язаний з великими ризиками, небезпеками й загрозами, тому тільки системний підхід до управління підприємством та його безпекою може стати запорукою його успіху. Менеджери і фахівці з безпеки підприємництва, бізнесу державних та інших організацій мають знати не лише закони, принципи й технології ринкової економіки, а й особливості гарантування безпеки у здійснюваній ними сфері діяльності. Всі члени команди – від підприємця і керівника до рядового працівника – мають, особливо в кризових, конфліктних і подібних до них ситуаціях, серйозно ставитися до проблеми особистої безпеки і безпеки організації. Для цього майбутні менеджери повинні ретельно освоїти та ефективно застосовувати основні способи управління організацією, персоналом і системою безпеки в підприємницькій діяльності.

2 Передумова вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є опанування здобувачами освіти обов'язкових компонентів циклів загальної підготовки (ОК11 «Економічна теорія», ОК12 «Статистика») та професійної підготовки (ОК16 «Економічний аналіз», ОК22 «Менеджмент»); успішне вивчення дисципліни створює умови для кращого вивчення обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки ОК26 «Організація підприємницької діяльності», ОК27 «Контролінг», ОК29 «Методи прийняття управлінських рішень», ОК33 «Управління проектами», ОК «Бізнесаналітика», а також отримані результати навчання є корисними для успішного проходження ОК39 «Навчальна практика» та ОК40 «Кваліфікаційна бакалаврська робота».

3 Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є отримання знань, вмінь і формування компетенцій щодо використання теоретико-методичних основ оцінки та аналізу стану економічної безпеки і розробки практичних рекомендацій щодо зниження ризиків підприємства і системи антикризових заходів для забезпечення його функціонування та розвитку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна безпека підприємства» є формування спеціальних знань і набуття практичних навичок щодо:

- методів ідентифікації та аналізу процесів та явищ, що становлять небезпеку підприємству;
- методів оцінки стану економічної безпеки підприємства за її видами;
- формування системи захисту і комплексу заходів для забезпечення безпечного розвитку суб'єктів господарювання;
- розробки та аналізу стратегії економічної безпеки підприємства

4 Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	<i>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень</i> <i>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації</i> <i>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</i>
--------------------------------------	---

4 Результати навчання

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	<i>Знати сутність економічної безпеки підприємства та її функціональні складові, основні загрози та небезпеки економічній безпеці підприємства на різних інституційних рівнях, принципи організації системи економічної безпеки підприємства, види економічної безпеки підприємства та підприємництва, функції менеджменту безпеки підприємництва, а також показники та методи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства</i>
РН2.	<i>Здійснювати розрахунки показників економічної безпеки підприємства і оцінювати рівень економічної безпеки підприємства та її видів на основі зібраної первинної інформації.</i>
РН3.	<i>Аналізувати рівень економічної безпеки підприємства та її видів на основі проведених розрахунків та зібраної інформації; виявляти, аналізувати та оцінювати потенційні загрози і ризики економічної безпеки</i>
РН4.	<i>Формувати засоби подолання виявлених загроз і ризиків на всіх етапах виробничого циклу на підприємстві.</i>
РН5.	<i>Розуміти механізми забезпечення економічної безпеки на підприємствах, знати й вміти використовувати вимоги щодо створення комплексу засобів щодо забезпечення економічної безпеки, демонструвати навички з розробки системи забезпечення економічної безпеки на підприємствах</i>
РН6.	<i>Проводити об'єктивний аналіз ефективності прийнятих управлінських рішень щодо створення та реалізації програми (заходів) економічної безпеки підприємства; формувати обґрунтовані висновки та рекомендації з питань забезпечення економічної безпеки підприємства</i>

5 Кредити ECTS

4 кредити ECTS – 120 академічних годин

6 Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Теоретико-організаційні основи економічної безпеки підприємства												
Тема 1. Теоретичні основи економічної безпеки підприємства	9	2	1	-	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Загрози діяльності підприємства: поняття і класифікація	11	4	1	-	-	6	10	-	-	-	-	10

SYLLABUS

6

Структура дисципліни Content

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 2. Аналіз господарської діяльності (управлінський аналіз)												
Тема 3. Методичне забезпечення оцінки економічної безпеки підприємств	12	4	2	-	-	6	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Система економічної безпеки підприємства	12	4	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Організація система управління економічною безпекою підприємства	12	2	2	-	-	8	12	-	2	-	-	10
<i>Разом за змістовим розділом 1</i>	56	16	8	-	-	32	58	4	4	-	-	50
Змістовий розділ 2. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства												
Тема 6. Безпекозабезпечувальна діяльність підприємства	11	4	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Правовий режим захисту економічної безпеки підприємства	11	4	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Інформаційна безпека підприємства та її захист	11	2	2	-	-	7	12	2	-	-	-	10
Тема 9. Рейдерство як ключова загроза бізнесу	9	4	-	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Економічна безпека та ризик-менеджмент підприємства	10	2	-	-	-	8	12	-	2	-	-	10
<i>Індивідуальне науково-дослідне завдання</i>	12	-	2	-	-	10	8	-	-	-	-	8
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	64	16	8	-	-	40	62	2	2	-	-	58
<i>Усього</i>	120	32	16	-	-	72	120	6	6	-	-	108

1. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу.
2. Безпека як функція (діяльність) організації
3. Економічна безпека як умова діяльності підприємства та його розвитку.
4. Фактори, що впливають на безпеку підприємства.
5. Мета і функціональні цілі економічної безпеки підприємства.
6. Загальна схема організації економічної безпеки.
7. Загрози економічній безпеці підприємств.
8. Об'єкти захисту економічної безпеки підприємства.
9. Фактори впливу на рівень економічної безпеки підприємства.
10. Завдання економічної безпеки підприємства.
11. Джерела загроз діяльності підприємства. Загрози внутрішнього та зовнішнього середовища.
12. Етапи розвитку загрози діяльності підприємства. Графік розвитку загрози.
13. Класифікація загроз діяльності підприємства.
14. Реалізація загроз. Наслідки реалізації загроз.
15. Принципова схема аналізу загроз економічній діяльності підприємств.
16. Методичне забезпечення ідентифікації та оцінювання загроз економічної безпеки в системі корпоративного управління.
17. Комплекс методичних підходів щодо оцінювання економічної безпеки підприємства.
18. Поняття індикаторів економічної безпеки підприємства, їх види.
19. Безпека підприємства у фінансовій сфері: індикатори й методика оцінювання.
20. Безпека підприємства в інтелектуальній та кадровій сферах: індикатори і методика оцінювання.
21. Безпека підприємства у техніко-технологічній сфері.
22. Безпека підприємства у політико-правовій сфері.
23. Безпека підприємства в інформаційній сфері.
24. Безпека підприємства в екологічній сфері.
25. Безпека підприємства в силовій сфері.
26. Ринкова складова економічної безпеки підприємства.
27. Інтерфейсна складова економічної безпеки підприємства.
28. Технологія моделювання стану економічної безпеки підприємства
29. Призначення, властивості та функції системи економічної безпеки підприємства.
30. Концепція розроблення системи економічної безпеки підприємства.
31. Детермінанти системи економічної безпеки підприємства.
32. Режими функціонування системи економічної безпеки підприємства.
33. Статус системи економічної безпеки в системі управління підприємством.
34. Організація система управління економічною безпекою підприємства
35. Основні заходи і методи захисту від загроз.
36. Безпекозабезпечувальна діяльність підприємства
37. Оцінювання результативності та ефективності діяльності структурного підрозділу з економічної безпеки.
38. Правовий режим захисту економічної безпеки підприємства.
39. Органи державного регулювання економічної безпеки підприємств.
40. Поняття «комерційна таємниця». Відповідальність: адміністративна, кримінальна за розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю.
41. Інформаційна безпека підприємства та її захист
42. Методи і способи захисту інформації. Специфіка технічного захисту інформації.
43. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління економічною безпекою підприємства.
44. Форми і методи економічного шпигунства. Технічний захист від економічного шпигунства.
45. Специфіка ділової (корпоративної) розвідки та її відмінності від промислового (комерційного) шпигунства. Роль ділової (корпоративної) розвідки у бізнесі.
46. Рейдерство як ключова загроза бізнесу

SYLLABUS

7 Перелік обов'язкових завдань

47. Превентивні способи захисту підприємства від рейдерської атаки. Способи захисту підприємства від рейдерського нападу.
48. Господарські ризики, що впливають на стан економічної безпеки підприємства.
49. Напрями захисту підприємства від ризиків економічної безпеки.
50. Сутність і завдання управління ризиком. Організація управління ризиком господарської діяльності.

8 Перелік вибірових завдань

1. Алгоритм формування системи економічної безпеки туристичного підприємства.
2. Аналіз світових підходів до пошуку оптимальних критеріїв банкрутства.
3. Антикризові фінансові заходи при загрозі банкрутства
4. Аудит ефективності як перспективний метод державного фінансового контролю у системі державних закупівель в Україні.
5. Аудит соціальної відповідальності аграрних формувань як інструмент забезпечення соціально-економічної безпеки сільських територій.
6. Використання інтелектуальних технологій в системі економічної безпеки банку.
7. Виникнення та історична еволюція легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, як суспільно небезпечного явища.
8. Інвестиційний розвиток аграрних підприємств в умовах забезпечення економічної безпеки регіонів.
9. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної політики протидії рейдерству в корпоративному секторі економіки України.
10. Механізм забезпечення системи державних закупівель в Україні.
11. Міжнародний досвід організації економічної безпеки підприємств.
12. Місце та роль фінансової безпеки в системі економічної безпеки туристичного підприємства.
13. Напрями вдосконалення системи інституціонального та організаційного забезпечення економічної безпеки малого підприємства.
14. Ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестер	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс рік (навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	6 семестр	так	3	Вибіркова дисципліна

10 Система оцінювання та вимоги. Загальна система оцінювання дисципліни

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів. Підсумкова залікова оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента. За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів. Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками і рейтингом студента: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

SYLLABUS

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою. Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за екзамен (не менше 24). Загальна бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою. <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

12 Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, кейсів, робота в групах, семінарів-дискусій. Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі та в окремих групах. Атмосфера під час занять є доброзичливою, ввічливою та креативною. Студенти мають бути чесними та відповідальними. Важливо пам'ятати, що відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковою умовою оцінювання знань.

У свою чергу викладач повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти розвитку студентів, виховувати повагу у молоді до батьків, жінок, старших за віком людей, колег та одногрупників.

13 Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання екзамену з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості. <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

14 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності <https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

SYLLABUS

15

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

- Економічна безпека підприємства. За заг. ред. А.М. Дідика . Львів: НУ «Львівська політехніка», 2019. 624 с.
- Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства. К.: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
- Варналій З.С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації: монографія. К.: Знання, 2020. 423 с.

Додаткова література:

- Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
- Лекції з дисципліни «Управління економічною безпекою підприємства»[Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі; уклад. О.В. Роженко. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 136с.
- Інформаційні ресурси:
- Електронний журнал «Економічна безпека». URL: <http://econbez.narod.ru/index.htm>.
- Економічна безпека. URL: <http://econbez.narod.ru/1security/1books2/3.htm>.
- Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України. URL: Режим доступу: <http://dstszi.gov.ua>.
- Розвідка України. URL: <http://rozvidka.livejournal.com/>.
- Служба безпеки України. URL: <http://www.sbu.gov.ua/>

16

Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте бути успішним в цій дисципліні, то: визначте свою мету, складіть собі чіткий графік, наполегливо працюйте, будьте впевненим і свідомим, будьте креативним і активним. Тому я бажаю Вам завзятості, цілеспрямованості і оптимізму. І тоді успіх прийде сам!

До зустрічі на заняттях!